

**BÆREKRAFTIG
REISEMÅL**

LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

Merket for bærekraftig reisemål

Et nasjonalt verktøy for å jobbe systematisk
og langsiktig for en bærekraftig utvikling

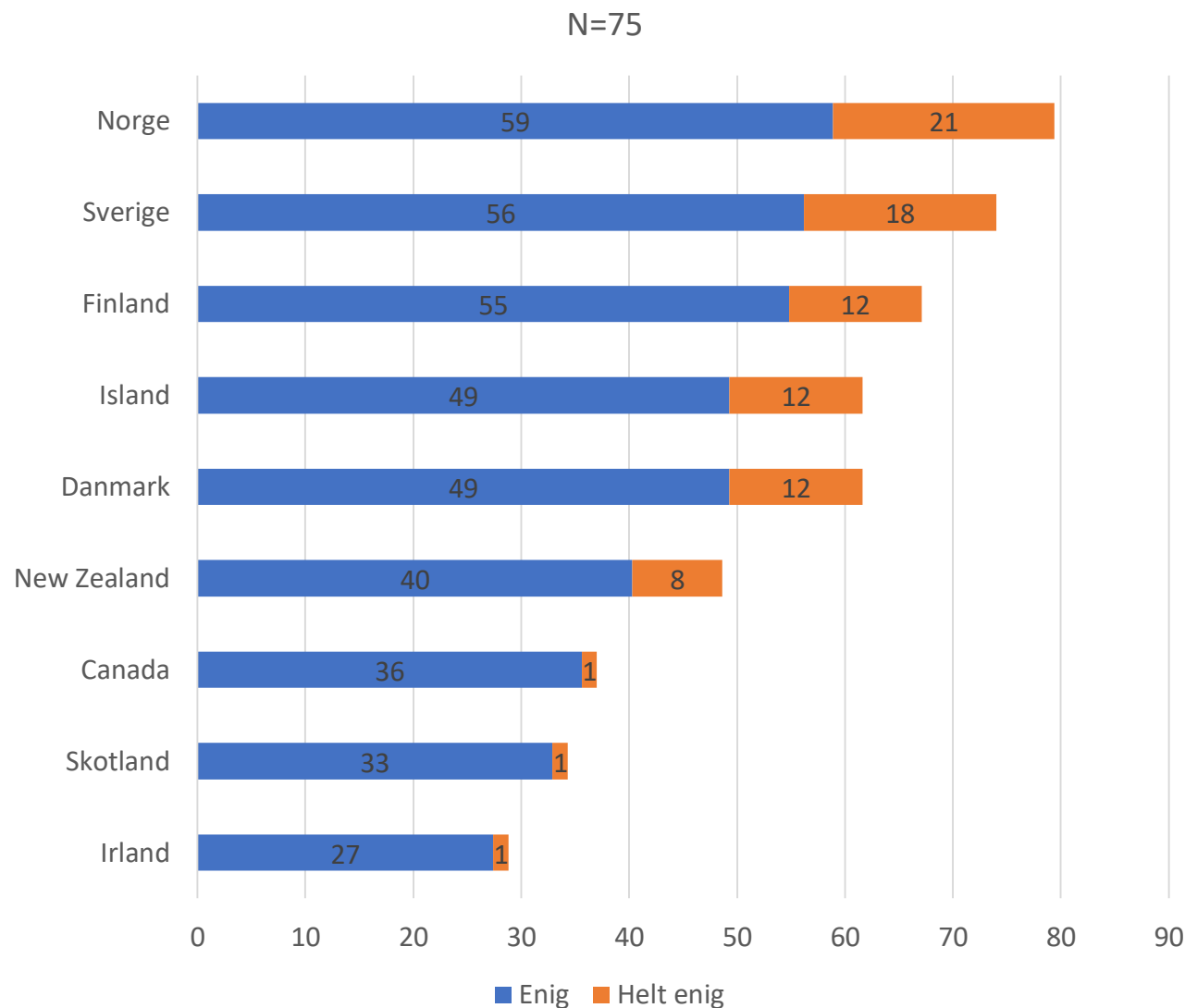
Tove Sletto

- Tidligere medeier og driver av Høve Støtt Hallingdal (2006-2017)
 - Aktivitetsleverandør på Geilo
 - Reiselivsprisen 2011
 - Godkjent miljøfyrtårnkonsulent 2013
 - 20 bedrifter
- Prosjektleder i arbeidet med merking av Geilo som bærekraftig reisemål (2014-2016)
 - Visit Geilo og Hol kommune
- Retura Val-Hall AS (2018 -)
 - Salgsansvarlig Hallingdal
 - Avfallsbransjen
 - Miljøfyrtårnkonsulent internt og eksternt
 - ISO- 9001 og 14001
- Prosjektleder remerking av Geilo som bærekraftig reisemål
 - Frist 10. desember 2019

Høye forventninger til Norge

I hvor stor grad anser du følgende destinasjoner å være bærekraftige?

- Hele 80 % av turoperatørene anser Norge for å være bærekraftig.

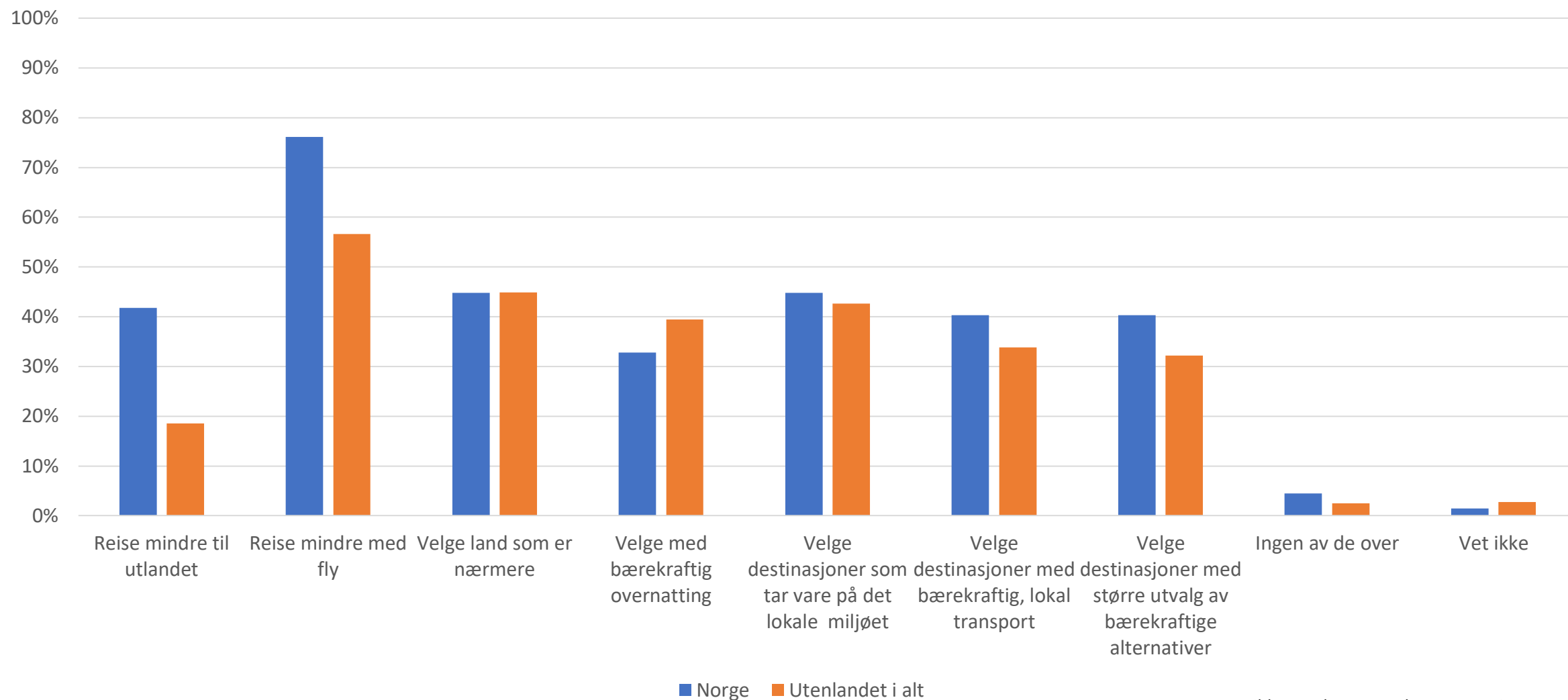
Kilde: Innovasjon Norge. Markedets syn på bærekraftig reiseliv.
Intervju med turoperatører 2018. Anniken Enger, www.2469reiseliv.no

Norge oppfattes som et rent,
vakkert og bærekraftig reisemål.

Reiselivsnæringen må sikre
omdømmet og redusere negativ påvirkning

Bekymring for miljøet - endringer i reisevaner

Kilde: Merkevaretracker, Innovasjon Norge

Merket for bærekraftig reisemål

BÆREKRAFTIG
REISEMÅL
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

- Kvalitetsmerke for reisemål i Norge
 - Basert på internasjonal standard fra GSTC
- Metode som hjelper reisemålet til å jobbe systematisk og langsiktig med bærekraftig reisemålsutvikling
 - ivaretar samarbeid og involvering (destinasjonsselskapet, kommunen, forvaltningen, lokalbefolkningen, besøkende, eiere av fritidsboliger m.fl.)
- I tråd med de 10 prinsippene for et bærekraftig reiseliv
 - Bevare natur, kultur, og miljø (kulturell rikdom, biologisk mangfold, rent miljø og ressurseffektivitet)
 - Styrke sosiale verdier (lokal livskvalitet, sosiale verdier, lokal kontroll, jobbkvalitet, opplevelseskvalitet)
 - Økonomisk levedyktighet (lokal verdiskaping på destinasjonen, leve- og konkurransedyktige bedrifter)

Merkeordningens innhold

Standard

5 områder/tema
(A, B, C, D, E)
42 kriterier
104 indikatorer

Ledelse

Lokal
prosjektleder
Ekstern, godkjent
prosessveileder

Prosess

Involvere,
planlegge,
gjennomføre, måle

Verktøy

Database, verktøy,
maler, analyser og
undersøkelser,
nettverk

Profilering

Synlighet
visitnorway,
presentasjoner,
presse, awards

Eksempler på kriterier og indikatorer

C Bevaring av natur, kultur og miljø

C1. KULTURELL RIKDOM

KRITERIER INDIKATORER

C4-4

Destinasjonsledelsen skal arbeide for å redusere utslipp / transportbehov

1. Antall nye tiltak siste kalenderår som bidrar til å redusere utslipp / transportbehov til destinasjonen
2. Antall nye tiltak siste kalenderår som bidrar til å redusere utslipp / transportbehov internt på reisemålet
3. Antall ladepunkt dedikert for elektrisk kjøretøy

C1-1) tilgjengelig på relevante språk og steder på reisemålet

C2-3
Det skal arbeides aktivt for utvikling av det lokale mattilbudet

1. Andel av serveringsbedrifter som tilbyr minimum 25% lokalt og regionalt produsert mat og/eller drikke
2. Andel av serveringsbedrifter som tilbyr minimum 25% rester og/eller drikke med lokal og regional tilhørighet
3. Antall virksomheter som produserer lokal og regional mat og/eller drikke
4. Antall virksomheter med kvalitetsmerking for lokal mat/drikke

C2. LANDSKAPETS FYSISKE OG VISUELLE INTEGRITET

KRITERIER INDIKATORER

C2-1
Det skal tas hensyn til landskapets fysiske og visuelle integritet ved gjennomføring av bygg- og anleggstiltak

1. Er det gjennomført landskapsanalyse som beskriver landskapsområders verdier og bruk
2. Reisemålet har retningslinjer som ivaretar og sikrer landskapsensyn
3. Andel innviklede dispensasjonssøknader for nybygg i 100-m-beltet langs saltvann, vann og vassdrag

D Styrking av sosiale verdier

D5. LOKAL LIVSKVALITET OG SOSIALE VERDIER

KRITERIER INDIKATORER

D6-1

Lokalsamfunnets ambisjoner, bekymringer og tilfredshet med reiselivsutviklingen blir målt, registrert og offentlig rapportert

1. Andel innbyggere som er positive til reiselivssatsingen
2. Andel eiere av fritidsboliger som er positive til reiselivssatsingen

E10-2

Det skal tilrettelegges for vekst i lavsesong

1. Finnes det en plan for vekst i lav- og skuldersesong(er) som ikke er eldre enn 3 år, eller er revidert innenfor siste 3 år
2. Antall kommersielle gjestedøgn per måned siste 3 år
3. Antall kommersielle produkter i lavsesong

E Økonomisk levedyktighet

E8. ØKONOMISK LEVEDYKTIGE OG KONKURRANSEDYKTIGE REISEMÅL GJENNOM LOKAL VERDISKAPING

KRITERIER INDIKATORER

E8-1
Selskapet som har destinasjonsledelsen er økonomisk levedyktig

1. Akkumulert positivt driftsresultat de siste 3 år
2. Selskapets egenkapital i prosent av driftsinntekter

E8-2
Omsetning og økonomisk verdiskaping på reisemålet

1. Hvor stor økonomisk verdiskaping genererer reisemålet
2. Årlig omsetning fra alle reiselivsbedrifter delt på antall gjestedøgn
3. Akkumulert resultat for destinasjonsledelsens kommersielle eiere/medlemmer forrige regnskapsår er positiv

E8-3
Ringvirkninger på reisemålet skal overvåkes

1. Økonomiske ringvirkninger av reisemålet (direkte og indirekte konsum)
2. Kvalitative ringvirkninger (infrastruktur og service tilbud)

FTER

r år
egn per år per marked
ggere

g skuldersesong(er) som ikke
revider siste 3 år
revidert siste 3 år
sesong

E10-3
Det skal utvikles tiltak for å

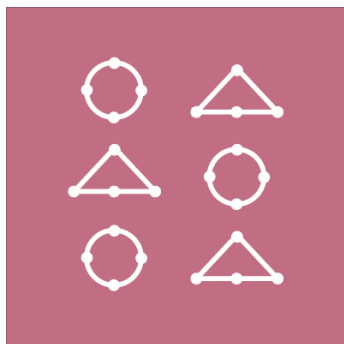
1. Belaggsprosent i kommersielle (varme) soner i gjennomsnitt for

Fasene

Fase 1: Forankring og handlingsplan

- Forankring politisk og på destinasjonen
- Reisemålet bør allerede ha en gjeldende plan for reiselivet (Masterplan, næringsplan, reiselivsplan)
- Besvare Standardens område A og B
- Utarbeide Statusrapport på Standarden område C, D og E
- Utarbeide og vedta Handlingsplan for bærekraftig reiselivsutvikling
- Destinasjonsledelsen må miljøsertifisere seg, det samme bør kommunen
- Inntil 6 måneder
- Inntil 75% finansiering fra Innovasjon Norge (maks 400.000 NOK)

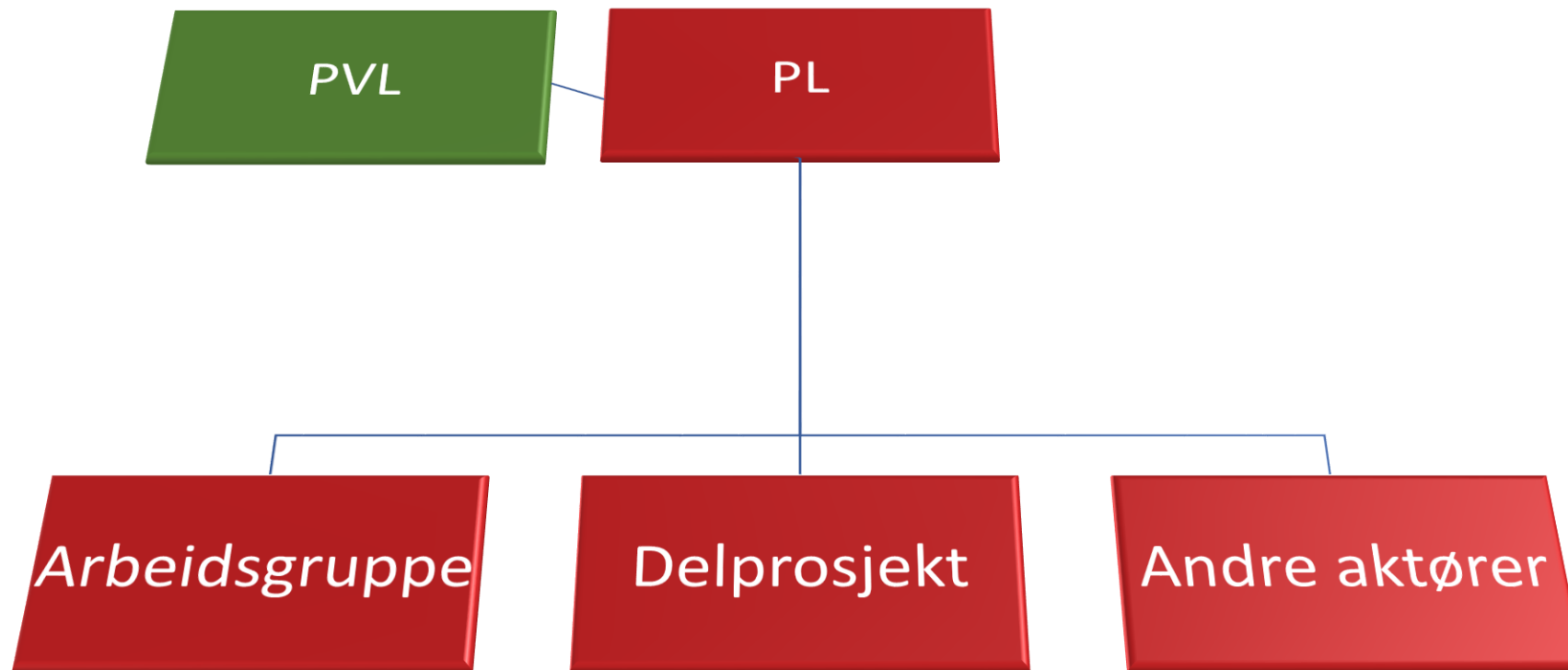

Fase 2: Gjennomføring og måling

- Tiltak for bærekraftig reisemålsutvikling iverksettes ihht handlingsplan
- Gjennomføre analyser og undersøkelser
- Standardens områder C, D og E dokumenteres og besvares
- Kontrollør besøker reisemålet, gjennomgår og scorer besvarelsen
- Inntil 18 måneder
- Inntil 75% finansiering fra Innovasjon Norge (maks 750.000 år NOK)

Daglig prosjektdrift

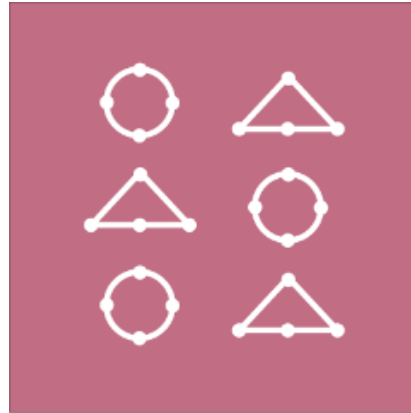
En langsiktig prosess

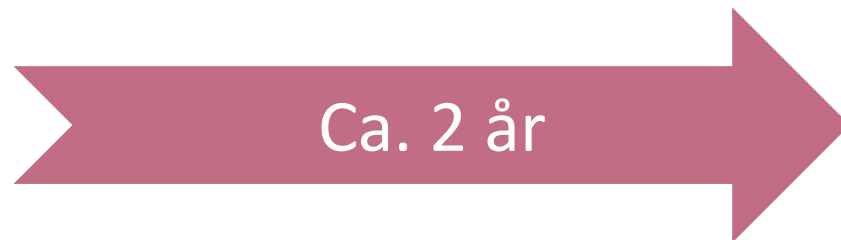
Avklaring

Forankring og
handlingsplan

Gjennomføring
og måling

Årlig
rapport

Remerking
hvert 3 år

BÆREKRAFTIG
REISEMÅL
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

Effekten av bærekraftarbeidet

- Skaper engasjement og motiverer til tettere samarbeid i næringen, samt mellom næring og kommune. Forankring er en forutsetning!
- Finner løsning på felles utfordringer gjennom bred involvering
- Samler og synliggjør gode tiltak som allerede er iverksatt samtidig som man iverksetter nye tiltak som følges målrettet
- Langsiktig utvikling av reisemålet og enkeltbedriftene med bærekrafthensyn som en del av beslutningsgrunnlaget:
 - Effektiv innhenting og god struktur på dokumentasjonen gir økt kompetanse og kunnskap
 - Viser handlekraft ift miljøtiltak og miljøsertifiseringer
 - Prioriterer tiltak som gir økt lønnsomhet i bedriftene
 - Arbeidet må gis prioritet både administrativt og på beslutningsnivå. Ansvarstildeling.
 - Utfordrer finansieringsmodellen til reisemålene (tid, kapasitet, budsjett)
- Styrker omdømmet gjennom å vise samfunnsansvar
- Øker verdien av merkevaren og styrker konkurransekraften
- Øker tilliten blant turoperatører og gjester
- Det må kommuniseres!

Some places are certified sustainable ...

Many places follow sustainable principles, but being certified as a sustainable destination is an honour few few qualify for. It takes years of work demonstrating their lasting commitment to providing the best possible experiences for their guests, while keeping the negative impact of tourism to a minimum. In addition, the destination must work to continually improve its business practices and relations with the local community, following principles of sustainability.

Trysil

Family-friendly Trysil is Norway's largest ski destination. Surrounded by unspoilt nature, Trysil was one of the first holiday spots in Europe to achieve the prestigious Sustainable Tourism certification.

Røros

The traditional town of Røros, which is known as one of Norway's sustainable destinations, is a modern community in which people live and work right in the middle of a UNESCO World Heritage Site.

Vega Islands

The UNESCO-protected islands of Vega, just south of the Arctic Circle, is named one of the world's top undiscovered island gems.

Lærdal

The best preserved medieval church in Norway, Borgund, and unique wooden houses in Lærdalseyri gives plenty to see, and from Lærdal you can reach an altitude of 1,000 metres with magnificent views in just a couple of hours on foot.

Geilo

In the middle of Southern Norway, between the major cities Oslo and Bergen, lies Geilo. This charming town at the foot of two national parks; Hallingskarvet and Hardangervidda and offers endless options for outdoor activities - all year.

The Svalbard Islands

The Svalbard Islands are located in the Arctic Ocean, halfway between Norway and the North Pole. Here, you will find untouched arctic wilderness and unique wildlife in a setting that is both rugged and fragile at the same time.

35 norske reisemål og over 100 kommuner jobber med bærekraftig reiselivsutvikling

15 reisemål er merket

Vega

Lærdal

Røros

Trysil

Svalbard

Inderøy

Geilo

Setesdal

**Femund
Engerdal**

Lyngenfjord

**Lindesnes-
regionen**

Lysefjord

**Idre,
Sve**

**Sälen,
Sve**

**Visit
Lillehammer**

Flere er i gang

- Geiranger
- Suldal
- Tromsø
- Lofoten
- Sognefjorden
- Vesterålen
- Alta
- Varanger
- Valdres
- Bergen
- Narvik
- Kirkenes
- Voss
- Sunnhordland
- Norefjell
- Senja
- Nasjonalparkriket
- Bodø
- Rauma
- Rjukan

**BÆREKRAFTIG
REISEMÅL**
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

Informasjon om merkeordningen

www.visitnorway.no/innsikt/

Inspirasjon fra Geilo og Hol kommune

Norway's
Best Ski Resort

SkiGeilo

**BÆREKRAFTIG
REISEMÅL**
LOKALT ENGASJEMENT
I ET LANGT PERSPEKTIV

